

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI

БРОЈ 341.

15. АПРИЛА 1988.

ЦИЈЕНА 300 ДИНАРА

● КОНФЕРЕНЦИЈА СК „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

НОВИ КОНЦЕПТ НА — ПОПРАВНОМ

● У РАДУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ УЧЕСТВОВАО ДР МИЉАН РАДОВИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК ЦК СК ЦРНЕ ГОРЕ

КАКО је туризам у Црној Гори убрзо корак да би крајем овог вијека наша република располагала са 220.000 кревета у којима би инострани и домаћи гости остваривали око 22 милиона ноћења и трошили близу полу милијарде долара, и да би се у овој, све ужој снисјој привредној грани за послило 35.000 радника, било је централно питање Конференције СК „Монтенегро туриста“ која је крајем марта одржана у Будви и у чијем је раду учествовао др Миљан Радовић, предсједник ЦК СК Црне Горе.

Речено је да је овај туристички гигант лани остварио запажене резултате: укупни приход је износио око 8.000 милијарди стarih динара, а девизни приход чак 90 милиона долара, што представља знатно повећање у односу на претпрошлу годину.

Но, како се чуло на овом склупу резултати могу бити и знатно бољи. Прије свега мора се подићи квалитет усуга који опада, на што озбиљно упозоравају инострани гости, нужно је продужити сезону и на зимски период, потребни су нови ка пацитети који ће се углавном градити кроз удрживавање средстава са иностраним партнерима.

Једна од коћница бодља ради је доста слаба унутрашња организација највећег угоститељско - туристичког колектора у Црној Гори. Иако је прије само годину да на почело да се ради по новом самоуправном концепту, он већ мора на — додаду. Мада су за његову изградбу били ангажованчи чинави тимови стручњака „произведене“ тоје папира и утрошена огромна средства како би се што успјешније извршила самоуправна трансформација унутар овог колектора који своје објекте има у 11 црногорских општина, практика је показала да шкрипни на многим пунктима. Прегломазне ООУР које су створене од више мањих углavnih по територијалном принципу, имају тенденцију отуђења и затварања у општинске границе, не функционшу како треба ни удрживавају функције — на рочито набавка, а затим и продаја и финансије.

— На нама је да без одлагања и тражења попуста овај туристичко-угоститељски систем организујемо на друштвено најцелесходнији начин, истако је др Стеван Поповић, члан Популарног одбора „Монтенегротуриста“. — Најављене

уставне промјене и њима њујучно одредиште — прелазак на тржишни начин привређивања — неће вам оставити ни трунке могућности да се ослањамо на било кога осим, на сопствене снаге. То ће, дакако до вести до слабљења локалних небојаша и развлачења „Монтенегротуриста“ на распоне општинских међа. Мером је радити не по вољи локалне бирократије, него скључиво према налогу економске логике.

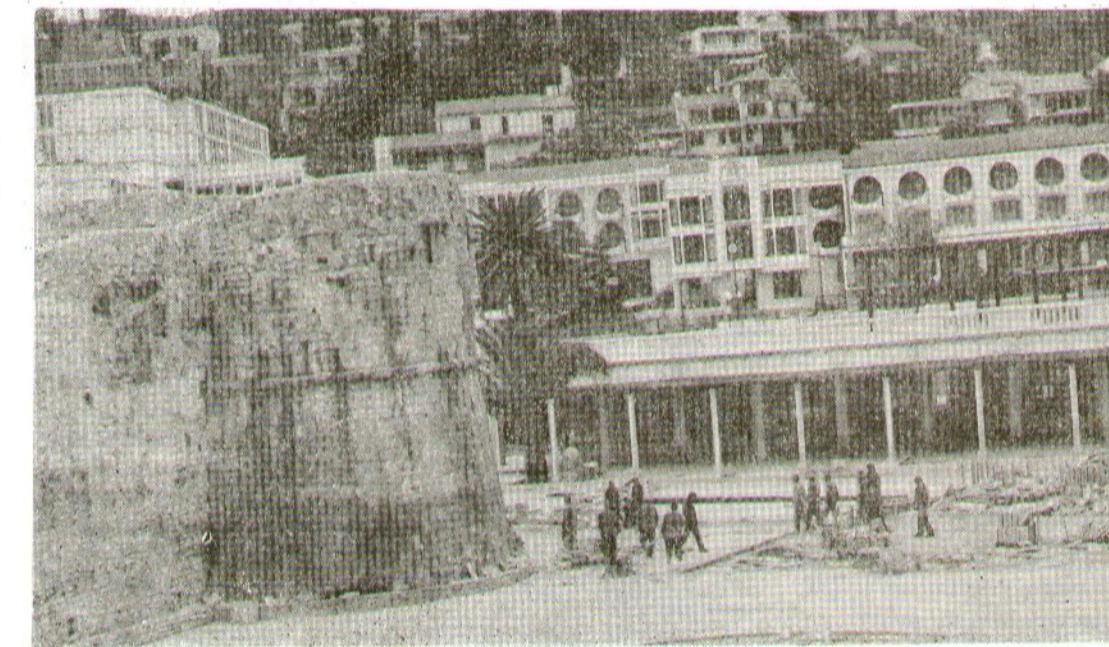
Учествујући у расправи др Миљан Радовић је нагла сио да је туризам једини грана у којој можемо обезбедити конкурентност на свјетском тржишту.

— Међутим, рекао је он, да би то успјели морамо се престројавати на прави начин у сваком туристичком колективу, па наравно и овом, који је посавдано стекао углед и ван граница земље. Послије недавне реорганизације у „Монтенегротуриста“ дошло је до дуплирања па и триплирања неких послова, читав систем је постао тромији, дошло је до гомилана администрација, до територијалног затварања. Предстоји стрпљив и веома стручан рад да се сачини најбољи концепт унутрашње организације како би туризам брже грабио напријед.

С. Грегорић

СОЛИДАРНОСТ

„НЕ СМИЈЕМО заборавити да највећи дио нашег колектора живи и ради у најразвијенијој регији Црне Горе и да је она најразвијенија управо зато што је овде инвестиран значајан капија Црне Горе и Југославије. Комунисти и сви радији људи „Монтенегротуриста“ немају право ни да бар за часак забораве да су сви ти колаци гети и инфраструктура обновљени након катастрофалног земљотреса солидарношћу свих наших народа и народности па им и сваки егоизам мора бити стран. Данас је у стању широке друштвене и економске кризе, права привилегија живјети и радити на подручју које још није ни окрзнула криза, каква влада, рецимо у неким другим крајевима Црне Горе. Другим ријечима ми овдје имамо најмање права на нездовољство на групно-својинске одјео се, од чега нијесмо имуни, немамо право да економију и развојну политику „Монтенегротуриста“ сабијамо у уске општинске, или чак ојуске и личне интересе, рекао је др Стеван Поповић.

15. АПРИЛ 1979 — 15. АПРИЛ 1988.

Побједа прегалаштва

ДЕВЕТ година од земљотреса је прошло. Но, то је прошлост која ће се по много чему памтити и живјети у сјећањима.

У незаборавним сјећањима, прије свега, остаће солидарност, коју су грађани и радни људи Југославије исказали прискочући у помоћ, да на мјеста рушевина никну нови домови, хотели, путеви, улице и бројни инфраструктурни објекти. Она и прегалаштво људи овог краја и најмаре из цијеле наше земље, учинише да Будва, Бечићи, Свети Стефан и Петроваш ступе у нову еру друштвеног и економског развоја и напретка.

Стога свима, знанима и незнанима, који притекоше у помоћ када је било најпо требније, још једном (од стране свих нас) — неизмејно хвала.

На деветогодишњицу земљотреса, прославиће се још једна велика и необично значајна радна побједа: отвориће се капије старе Будве, тог јединственог урбанијег језгра, важног споменика културно-историјске прошлости овога краја.

Радови на конструкцији и грађевинској санацији ји и обнови 187 објекта унутар градских зидина у цјелини су завршени. У току је њихово унутрашње „умјавање“ за будући љепши, удобнији и мирнији живот њихових житеља. Наново је

живи град у којему ће посетиоци доживљавати топлину сусрета са њеним житељима, уживавати пуно њихово гостопримство, пожељети да јој се поново врате.

Већ је познато: свечано отварање Старог града, које ће имати југословенски карактер, обавиће се 29. априла. Том свечаном чину присуствује високи гости, грађани, туристи и бројни други памјерници. Ција тај свечани чин биће испуњен богатим културно-забавним програмом, и надасве осјећањем радости на почетку новог живота — нове старе Будве.

Д. Новаковић

У 341. БРОЈУ:

● О УСТАВУ У ПРАЗНОЈ САЛИ

СТРАНА 2.

● СЕЗОНА ПОЧЕЛА — ПРИПРЕМЕ КАСНЕ

СТРАНА 3.

● „ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ У БЕЧИЋИМА

СТРАНА 4. и 5.

● ЗУКО ЏУМХУР ПРВИ ГОСТ ТРИБИНЕ КИЦ-а

СТРАНА 6.

● КАСТЕЛ-ЛАСТВА У „ГЛАСУ ЦРНОГОРЦА“

СТРАНА 7.

● КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР ЗА ПРИПРЕМУ СЕЗОНЕ

ПРИПРЕМЕ ДОСТА КАСНЕ

АНАЛИЗИРАЈУКИ извршавање задатака и послова утврђених програмом за припрему овогодишње туристичке сезоне, Координациони одбор за ове послове је констатовао да се касни. Многи послови још нијесу, чак, ни започети. Своје програме припрема туристичке сезоне многе организације Одбору још нијесу доставиле, па се са правом претпоставља да их још нијесу и урадиле. А, са друге стране туристичко ћето је и званично почело, па таква понашања доводе у питање извршавање задатака и обавеза везаних за овогодишње послове.

Плаже су, истакнуто је, неуједињене и неопремљене. Непосредно заљеће, мале плаже у Милочери, годинама стоје изрошане — постало је легло комараца и разрезе. Касни се са уређењем зелених површина, а управо се помислило да се у том послу учини значајан помак. Оправдање да је разлог кашњењу непогодно вријеме, није прихваћен. Слично је и са уличном расvjетом која, чак, не функционише како треба ни у Будви и Светом Стефану. Како се да је узрок што нијесу срећени односи између СИЗ за комуналну дјелатност и Електродистрибуције. А, са друге стране, чуло се да су у тој важној комуналној служби присути нерад и јавашњук.

У трговини се, како се оцјењује, осјећа напредак. Но, Петровац ће и ово ћето дочекати без планиране самопослуге. Недостатак продајног простора је присутан на подручју Мјесне заједнице Будва II, а иже се отворити ни обећана продајница у селу Лапчићи.

Трговцима се посебно замјера на недржност простора око самопослуга и мањих продавница. Редовно су пренатрпани отпацима, па је дато до знања да ће инспекцијске службе добити налог да та кве трговине затварају, чак, и у сезони.

Дотрајали и неуређени киосци дају ружну слику о нашим љетовалиштима, па ће се замјенити једнобразним објектима.

Нечисти су и неуређени простори око бензинских пумпи. На њима не раде апарати за воду и припуштавање гума. Вожачи не могу да купе најнеопходније предмете за безбедну возњу. Проблема има и са радним временом.

У наредним мјесецима инспектори ће имати доста послла око домаће радиности. Наиме, од тринаест хиљада категорисаних кревета само су за девет хиљада издате дозволе за издавање. Четири стотине власника зграда у којима има четири хиљаде кревета још немају употребне дозволе. Оправдана је стога бојазан да ће међу гостима и ове сезоне бити „рођаци“ и „пријатељи“, међу које, чак, спадају и страници!

Проблема са снабдјевањем водом ове године неће бити. Очекују се нове количине питке воде из правца Херцег-Новог, а премештањем цјевовода од Светог Стефана до Режевића вода ће са изворишта у Режевићима убудуће течи слободним падом, па застоја на тој водоводној траси убудуће неће бити. Даље, у Подгору и у Режевићима постављене су нове станице за хлорисање воде и то ће бити гаранција о несметаној употреби воде са тих изворишта.

Д. НОВАКОВИЋ

● НОВОСТИ У НЕКОЛИКО РЕДОВА

● У АПОТЕЦИ ће се у љетњим мјесецима увести продужено радно вријеме и биће организовано редовно дежурство.

Недостатак љекова поставља се као озбиљан проблем али се најкајост за сада не види како да се реши.

● ООУР Комуналне службе постављен је задатак да се постојећи саобраћајни знаци офајбају, дотрајали измијене, и где је то потребно поставе нови.

Добавиће се двадесет нових контейнера и двије стотине нових капти за отпадке.

Сви комунални радници јавне чистоће добиће једнодомене униформе.

● ПОШТАРИ обећавају да ће нове телефонске говорнице поставити у насељима Подкошљун и Дубовица. Говорнице ће поставити у свим објектима где их сада нема.

Прихваталају критику за неуредно достављање поште. Но, кажу, проблем им причињава што на многим улицама још нијесу постављене табле са називима улица као и бројеви на зградама. Проблем је и што се у зградама уништавају поштанска ковчежића.

● У СЕРВИСУ Аутомобил друштва од 15. маја радиће двије смјене, а од 15. јуна увеште се и трећа. За нормалан рад ангажоваће се потребан број стручних мајстора из већих центара.

ООУР „Будва“ имаће нове радне униформе. Оне ће бити различите према врсти локала.

● ДОГАЂАЊА СЕ У ПЕТРОВЦУ

Директорова „контрола“

ШТА је истина у наводима радника Одмаралишта Покрајинске конференције ССО Војводине у Петровцу на мору, Слободана Ивановића о бројним малверзацијама у овом колективу, које је он дијелом изненадио у новосадском „Дневнику“, а прије тога упознао и своје претпостављење, показао је истрага која треба ускоро да услиједи. Такође треба да се у најскорије вријеме сазна и због чега је управник овог одмаралишта, одговарајући на објављено писмо Ивановића, обмануо јавност. За сада се једино може констатовати да се под кровом најстаријег петровачког одмаралишта нешто чудно догађа, да су односима међу запосленима поремећени, што свакако није добро на почетку овогодишње туристичке сезоне.

Слободан Ивановић, магационер који је у овом одмаралишту практично од његовог оснивања, још лапи се писмено обратио предсједнику ПК ССО Војводине не Бранимиру Бркљачу, износећи на неколико страница пиз неправилности у раду одмаралишта у Петровцу и тражећи хитну контролу. Он истиче да се дуго већ не врши попис инвентара, да се он разбације, да има мушки са боновима за исхрану током лета као и да се закупом соба од приватника, да има незаконитих радњи у пословању бифеа, код књижеве и вршења уплате и других неправилности.

— Добар дио кривице за такво стање сноси управник Одмаралишта Бранислав Бабовић, рекао нам је Ивановић. — Он толерише неправилности и настоји да мене потпуно изолује. Ја сам инвалид или волим и желим да радим у границама могућности. Само нећу да будем саучесник ни у каквим мутним работама. Ипак, то ми се не могућава — од јула 1985. године практично никада не радим, а примам плачу. За то, изгледа, никога не били глава.

Пошто нису помогле писмене и усмене представке, Ивановић се обратио редакцији „Дневника“ износећи у писмима читалаца неправилности у раду одмаралишта новосадских студената у Петровцу. Убрзо потом јавља се Бранислав Бабовић који у истом листу тврди да је његов рад више пута контролисан од стране надлежних органа у општини Будва, међу којима су СДК и СУП и да је све у реду.

— Наша инспекција није контролисала рад овог одмаралишта у посљедње три године, рекао нам је Станко Гиговић, директор експозитуре СДК у Будви. — За то није било посебних сигнала све док нас није посетио Ивановић који је указао на пропусте у овом колективу. Такође ме је недавно назвао и предсједник ССО Војводине Бранimir Бркљач који је изразио жељу да се изврши контрола. Ја сам му предложио да упути писмени захтјев нашој филијали у Котору и ми планирамо да спроведемо контролу у овом одмаралишту у другом кварталу ове године.

Посјетили смо и СУП у Будви. Замјеник начелника Бранко Црвенко нам је само кратко рекао: Вршена је оперативна контрола, али неке праве истраге није било. То је све што за сада могу о томе рећи.

По свој прилици у Одмаралишту новосадске омладине у Петровцу догађа се нешто озбиљније него што је сукоб Ивановића са управом овог објекта. Шта је тачно по сриједи, рећи ће контрола.

С. Г.

● У КОМПЛЕКСУ „Хотели бечићка плажа“ отвориће се супермаркет и продавница воћа.

● ИЗ РАДА ИНСПЕКЦИЈЕ

Провера документације

ТОКОМ априла грађевински инспектори ће прегледати све стамбене објекте који су легално саграђени, а на којима се каснијом надградњом или доградњом од урбанистичко-техничке документације. Инспектори ће у свим тим случајевима донојети рјешења о прибављању документације, а уколико се накнадни радови не буду могли уклопити у детаљни урбанистички план, донијеће се рјешења о рушењу.

Истовремено провериће се и техничка документација раније саграђених, а на-

кнадно легализованих стамбених објеката чији власници већ неколико година изbjegavaju да прибаве потребне папире. За власнике који и даље буду одлагали и одбијали да измире предвиђене обавезе, наложиће се (пре које „Електродистрибуције“ и „Водовода“) искључење струје и воде.

Активни су и комунални инспектори. Током овог мјесеца донијеће рјешења о уклањању свих помоћних објеката који нарушују изглед мјesta.

В. С.

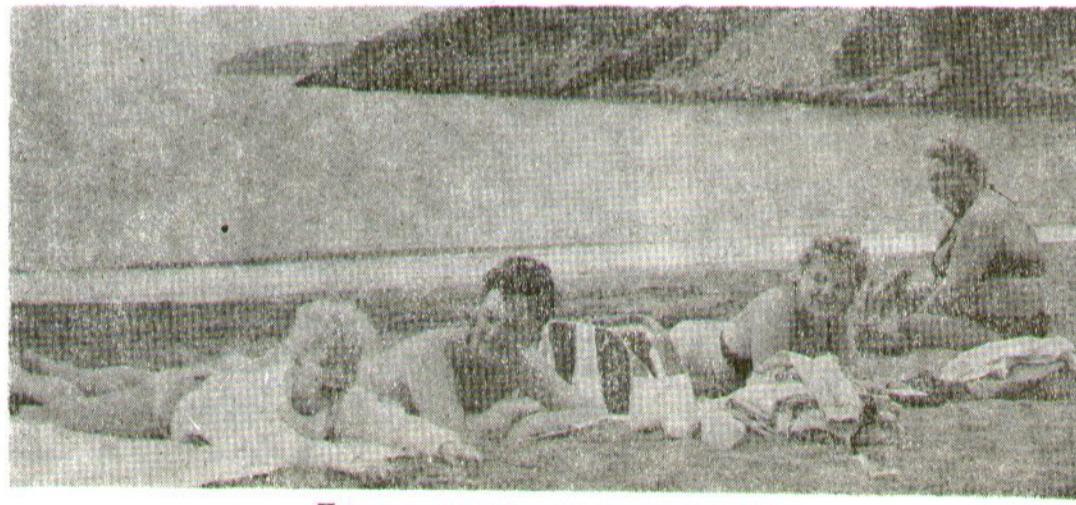
„НЕСТАО ПУТ“

Раде Рајеновић и Милан Бирић немају средстава да тромјесечно плаћају закупину за пролаз до својих кућа.

Наиме, Рајеновић и Бирић су сагладили куће у Бечићима 1971. године. Због честих измијена детаљног урбанистичког плана Бечића, дошло је до апсурда, да им је прилас кућама онемогућен. Посљедњим детаљним урбанистичким планом „нестао“ је пут до њихових кућа.

У будванској општини су им обећали, да ће у сљедећем урбанистичком плану добити пут.

С. П.

Први купачи су стigli, а припреме касне

„ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ У МЈЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ БЕЧИЋИ

ОД формирања Мјесне заједнице Бечићи, — било је то 1974. године — изградња и уређење мјеста и уопште његов развој су дежурно питање свих састанака друштвено-политичких организација и самоуправних органа у овом подручју. Не би то било ишта чудно јер су то и основна питања која се ту морају расправљати и рјешавати, али „мала“ специфичност Бечића у овом случају је што се та „нерешена питања“ преносе из године у годину.

Мјесна заједница тражи и предлаже шта и како да се ради, а одлуке се доносе независно од њивских жеља и потреба. Тако из горише у годину, па се све то негативно одржава из друштвено-политичко антажовање радних људи и грађана. Све је између оних који су мотивисани за било какав друштвени рад.

У таквом, не баш пријатном, „окружењу“ протекао је и недавни разговор са активистима Мјесне заједнице Бечићи о раду и животу у овој средини о чему су говорили Џитро Мировић, предсједник Скупштине, Томо Мартиновић, предсједник Савјета Мјесне заједнице, Мило Рафаиловић, предсједник Мјесне конференције ССРН, и Блажко Ивановић, члан Савјета Мјесне заједнице Бечићи.

НЕ СТИЖЕМО НА РЕД

— НЕ можемо рећи да на подручју наше мјесне заједнице није ишта урађено, да се не улажу средства у развој овог подручја. Али, тврдимо: не ради се по приоритетима. Прошле године, на пример, знатна среđstva су утрошена у изградњи саобраћајнице у Боретима, која се веома мало користи и најпотребнија је људима који су ту само пар мјесеци годишње. За то вријеме многа значајна питања чекају на рјешавање.

Бечићи су предодређени за развој туризма. Осим хотела и одмаралишта, овде су и значајни капацитети у приватним кућама. Одавде се убијају знатна материјална средства, али кад се улажу на ред долазе друга подручја.

Канализација је само дјеломично завршена, а док се сви друштвени и приватни објекти у приобалном дијелу Бечића не прикључе на канализациону мрежу, не може се говорити о даљем развоју туризма.

Многа насеља немају решен саобраћај: путеви и улице су неизграђени или неуредени, расвијета постоји само у мањем дијелу приобалних насеља, а нема је у Рафаиловићима где је постојала прије 20 година. Истовремено, асфалтирају се путеви за села и за пар житеља спроводи јавна расвета. Добро би било, кажу, да и Брајићи имају расвету, али претходно треба та елементарна комунална питања решити у насељима у којима се убраја туристички динар.

ЕНИГМА ЗВАНА КАМЕНОЛОМ

— ИЗГУБИЛИ смо повјерење у сваког, каменолом и даље ради, минирају, не питају никога... То је јединствено мишљење грађана о крајње неодговорном односу надлежних органа и појединца према становницима села Брајићи, и, уопште, заштити човјекове околине и природе.

Каменолом је отворен 1980. годене због изражених потреба наше општине за „каменим агрегатима“. Становници Брајића су прихватили да трпе прашину док траје обнова и изградња. А кад су главни радови завршени, ООУР „Новоградња“ путем споразума о пословно-техничкој сарадњи уступа каменолом ГРО „Маврово“ из Скопља, којој је добро дошло јер има више грађанства у Црној Гори.

Становници Брајића су тада „дигли глас“ и почели обилазити надлежне од Будве до Титограда. Обраћали су се Извршном вијећу Скупштине СР Црне Горе, Републичком секретаријату за послове привреде, предсједнику Централног комитета СК Црне Горе, Комисији Вијећа удруженог рада и Вијећа општина Скупштине СР Црне Горе, за заштиту природе и човјекове средине, Општинском комитету СК Будва, Републичком комитету за грађевинарство и урбанизам, Црногорској академији наука и умјетности, Републичком секретаријату за пољoprивреду и шумарство, Републичкој инспекцији за шумарство, Републичком секретаријату за рад, здравство и социјалну заштиту... али то није дало никаквих резултата. Већина није ни одговорила на захтјеве становника Брајића.

Рударска инспекција је у међувремену доносила разне рјешења, да се отклоне недостаци и пропусти у раду каменолома, да се изврши мјерне загађивања од прашине која настаје при минирању, утврђивани су и рокови — но све су то била мртва слова на папиру.

Прије годину дана Скупштина општине је разматрала и информацију о раду каменолома у Брајићима (коју је сачинила републичка рударска инспекција), а Извршни одбор је оцјенио да је несумњиво да каменолом загађује школу и угрожава живот у овом селу, као и саобраћај, јер се налази уз магистрални пут Цетиње — Будва.

И да не набрајамо даље, очигледно је да каменолом „мора да ради“, упркос прописима који сасвим јасно кажу да на том мјесту и у таквим условима не би смјо да ради. Но, код нас је често „општи интерес“ јачи од оног што закон каже, и становницима Брајића једино преостаје да се надају да што прије престане потреба производима овог каменолома.

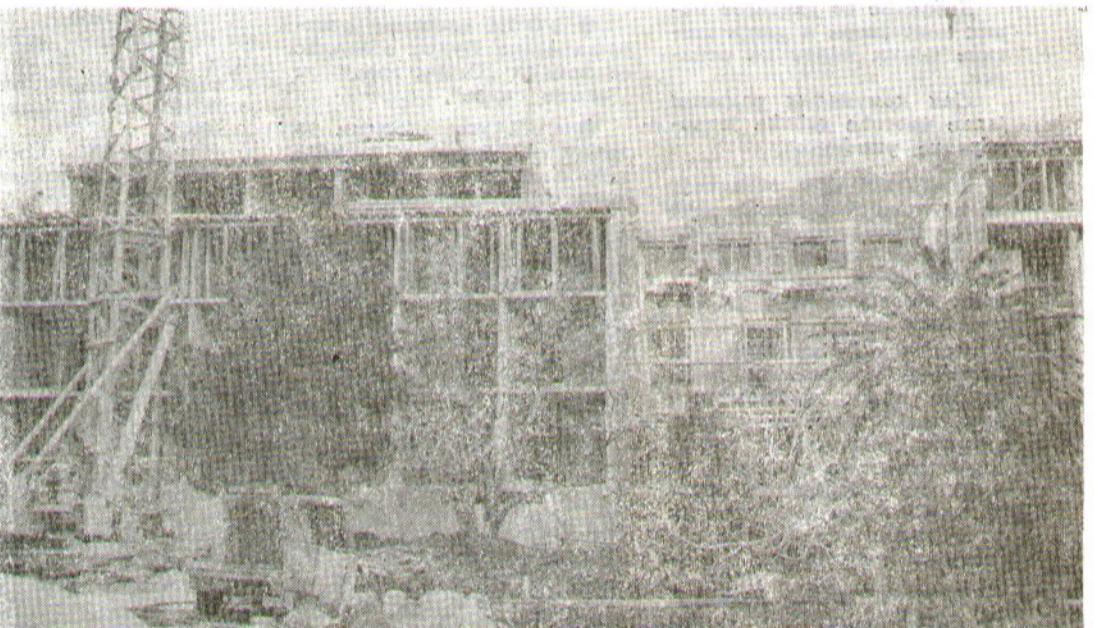
НИЈЕСМО

Ускоро пјешачка стаза до краја: Рафаиловићи

Прашине дави, надлежни буте: каменолом у Брајићима

Одмаралишта или девизе: зграда „Нафтагаса“

ЗАДОВОЉНИ...

У НЕКОЛИКО РЕДОВА

КВОРУМ КАО ПУСТА ЛЕЉА — Постоји расправе о најрту Генералног урбанистичког плана, која је протекла у знаку протеста грађана и захтјева за смањењем одмаралишних капацитета који лијесу дали никакве резултате, знатно је опала сва друштвено-политичка активност у Мјесној заједници Бечићи. Састаници се одлажу по више пута, одржавају и без кворума, а једва се сакупи и потребна већина чланова да би се одржао партијски састанак.

ПЈЕШАЧКА СТАЗА ДО СЕЗОНЕ — Прошле године Бечићи су добили дуго очekivani пјешачку стазу поред мора, али она није завршена до краја. До почетка главне туристичке сезоне заједница се дно у насељу Рафаиловићи, а овај објекат ће бити и једини овогодишња новина у комуналној инфраструктури у Мјесној заједници Бечићи.

ОБНОВА ЦРКАВА — Иако је из свим црквама процијењена штета проузрокована катастрофалним земљотресом, у обнову културно-историјских споменика на подручју Мјесне заједнице Бечићи још није уложен ни један једини динар. Слична је судбина и других цркава на подручју општине, пако је свима јасно да се њиховој санацији и заштити мора што прије приступити.

САМОДОПРИНОС ОБИЧАЈ У СЕЛИМА — Сва села на подручју Мјесне заједнице Бечићи су самодоприносом (и у помоћ радникама и друштвеним организацијама) изградили прилагазне путеве и довели воду. Станишићи и Јовановићи већ неколико година издавају средства за уређење и одржавање гробља, а у току је акција прикупљања средстава за прилагазне путеве за села Стојановићи и Подбабац.

● УРУЧЕНА ПРИЗНАЊА ТС ЦРНЕ ГОРЕ

ОБАВЕЗА ВИШЕ

У ХОТЕЛУ „Црна Гора“ у Титограду 29. марта, су свечано уручене златне плашете Туристичког савеза Црне Горе и СИЗ за туристичку пропаганду и информативну дјелатност за прошлу годину. Велико признање добило је град Будва, затим Ауто-мото друштво, Организација јединице „Анимација“ Туристичког насеља „Словенска плажа“ и „Монтекско-ва“ фабрика употребне и украсне керамике у Буљарци, а од појединца, кувар града-хотела „Свети Стефан“, Вуко Митровић.

— Награда коју смо добили, нас обавезује, да са још више жара и ентузијазма радимо и у овој години,

БЕЗ ПУТА И ПАРКИНГА — Кад се урбанисти и пројектанти међусобно надмудрују, цех плаћају грађани. „Лијен примјер“ је саобраћајница у Рафаиловићима. Ранијим детаљним урбанистичким планом општина је предвиђена саобраћајница са кружним током, а аутори следећег плана су је прекинули, па сада нема ни пута ни паркинга и — треба чекати ревизију. У међувремену упућен је захтјев општинским органима да се привремено омогући прилаз поред пјешачке стазе и да се направе два паркинга. Расплет предстоји.

„ЗАШТИТА ПРИРОДЕ“ — читаву зиму не ради пренајма станица на Завали и фекализе се изливaju у море. Због тога је унитсна флора и фауна уз Бечићку плажу. Хтјело се, изгледа, уштедети струја, али је уместо уштеде испала већа штета. Други „примјер“ не бриге о заштити природе су много дивље депоније у постојицама. Сада их вода доноси на плажу, страници штетају снимају. Како ће то бити сквађено у иностранству, лако је претпоставити. Треба много више бриге о заштити плаже и појаса уз јер су оне наше огледало. Какве су оне, такви смо и ми у очима туриста.

РАДИ КУПОВИНЕ У БУДВУ — Трговином нисмо задовољни ни у сезони, а посебно у вансезони. Снабдјевност и радио вриме трговине (самоуслуга у Боретима) присилава грађане да се снабдијевају у Будви. У самоуслуги у Боретима је предвиђена и продажа меса, али њега већ годинама нема. Нема ни зелене пијаце; осим дивље, и то само лјети. Јети ради десетак киоска за продају штапке, а зими на један, па становници Бечића читају најскупље новине у нашој општини. Ако већ друштвени сектор неће да биде организује снабдјевање, тре-

ба у оквиру реализације програма развоја мале привреде у Бечићима предвидјети више таквих радњи (пильара, месара, пекара, обућарска радња...). Сигурни смо да се трговина на подручју Мјесне заједнице Бечићи може много боље организовати, али у ООУР „Јадран-трговина“ су лоше органи засновани и не воде рачуна о снабдјевању и — својој рачунаци.

С ПОСЛОМ — БЕЗ ПОШТИ — Прије петнаестак година Бечићи су барлети имали пошту коју су користили и грађани и туристи. Сада имају само поштански број (85316) али поштике на тај број нема ко да прима. Јети раде само телефонске горорнице у одмаралишту „Шумадија“, али то ни приближно не задовољава потребе грађана и туристичких.

ЗДРАВСТВО ТРЕБА ПОМОГИ — Мора се спречити подржати акција на побољшању положаја здравства у нашој општини, како би се и грађанима и туристима пружала што квалитетнија и благовремена здравствена услуга, а не да се још и смање финансијска средства како је то предвидјено Републички СИЗ здравства и здравственог осигурања. Наравно, и у самом Дому здравља треба да се „пре саберу“ и боље организују.

РЕСТОРАН КАО „СПОМЕНИК“ — Од земљотреса у свим годишњим програмима за уклапање привремених објеката стоји и да треба уклонити пожаром уништени и струшени ресторан „Литеекс“. Он и даље истрајава као „споменик“ неодговорности надлежних органа.

НИ НАДВОЖЊАКА, НИ ПОДВОЖЊАКА — Мјештани насеља Ивановићи већ годинама не могу издејствовати да се испод насеља обезбиђуји сигури прелаз преко, или испод, магистрале. Била су обезбиђења на и средстава, али ни надвожњак ни подвожњак нијесу по вољи урбаниста.

мо од Завале до виле „Мајоловић“. Посебно ће се водити рачуна о хигијени. На нашим отвореним просторима радиће ликовни уметници, а у Галерији „Аркада“ излагаће као и до сада познати југословенски ствараоци. Музичком животу као и ранијим љета дајемо посебно место. На цијелом простору „Словенске плаже“ имаћемо седам музичких ансамбала, који ће се бринути о свачијем укусу. Поред њих на трговине свираче и улични свирачи, који су прошлог љета били посебна атракција. Организујемо изборе мис, мистера, модне ревије, фолклорне вечери и друго, рејко нам је Абид Емић, директор „Анимације“ Туристичког насеља „Словенска плажа“.

С. П.

ОДМАРАЛИШТА ИЛИ...

ВЕЋ неколико година у Бечићима су одмаралишта дежурно питање свих скупова, а често и свакодневних разговора. Доношењем Генералног урбанистичког плана у Бечићима је предвиђена посебна зона за одмаралишта, на којој ће се „настанити“ она која се селе из Будве, Светог Стефана и других подручја општине али и градити нова одмаралишта. По мишљењу представника Мјесне заједнице планирани одмаралишни капацитети су већ предвиђени, а тиме се, истовремено смањују простор и плажа за комерцијални туризам. Општински органи, међутим, тврде да одредбе Генералног урбанистичког плана нису прокрешене, да у тај број кревета у одмаралиштима не улазе они на привременим локацијама.

Било како било, тек оријентација на изградњу одмаралишта у Бечићима, изазвала је нездовољство грађана, који су убијењи да се комерцијални туризам, као приоритетни облик туризам, неће моћи развијати у сјеници одмаралишта (мањи су комерцијални не-одмаралишни капацитети, да ће доћи до „загушности“ плаже и простора што неће никоме користити).

ФИГУРЕ

НИЈЕСМО задовољни сарадњом са Општинском конференцијом ССРН, Извршним одбором Скупштине општине и другим општинским органима и организацијама. Како „добе“ која „гарнитура“ све је слабија сарадња, све више се заборављају, а то што траже и захтијевају мјесне заједнице никога не савезују — мјесне заједнице постоје само као фигура.

Некоме, очигледно, не одговара да се у мјесној заједници воде озбиљније расправе и доносе одлуке „по боли грађана“. Оне у нашој општини, исто, само смејају. У условима, када се потпуно заобилазе, питање је да ли и треба да постоји.

Већ неколико мјесеци постоји и предлог да се смањи број професионалаца — сскретара у мјесним заједницама, уместо садашњих пет, те послове убудуће треба да обављају три сскретара. Сматрамо да то није имало исправна одлука и да би све мјесне заједнице требало да имају по једно запослено лице. Ако се пак хоће смањити администрација, онда треба почети с другог краја.

Стране припреми:

ВАСО М. СТАНИШИЋ

Фотографије: МИЛОРАД ТОДОРОВИЋ

● ЈАДРАНСКИ САЈАМ

ТУРИЗАМ И ИСХРАНА

ОД 5. ДО 10. априла на Јадранском сајму одржана је 14. по реду сајамска манифестија „Туризам и исхрана“.

Излагаче, више око 200 из цијеле земље, поздравио је у име Јадранског сајма, генерални директор Јанко Раджнатовић.

Право је задовољство видети овако представљену Југославију у малом са излагачима из свих социјалистичких република и покрајина. Присуство овако рено миризаних система и комбинација сигури су гаранција да ће снабдјевеност туристичко-угоститељске привреде и ове године бити добра.

У има града домаћина, излагаче и пристује је позивио, Светозар Маровић, председник Извршног одбора СО Будва, а изложбу је отворио Илија Чуљковић, потпредседник Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе:

— Дозволите да вам изразим и лично задовољство што се налазим међу вама, пријатељима и привредницима из цијеле Југославије. Прекињавамо вријеме, једно од најтежих у нашој са временом привредној историји, сучочени, поред осталог и са недовољном међусобном сарадњом и подијељеном овог наше малог југословенског тржишта.

П. С.

СТОРШ

• ФУДБАЛ

СТАРТ ЗА НАДУ

ФУДБАЛЕРИ Будве добро су стартовали у наставку првенства у Црногорској лиги. Прво проглашено гостовање и — пун погодак. Предвобени новим грененером **Бором Лазовићем**, за чије име су везани највећи резултати фудбалског спорта у овој општини, који је послије дужег размишљања преузео први тим који је изненада напустио (а да се честито није ни упознао са играчима) **Бранислав Милачић**. Будвани су тријумфовали у Никшићу Побиједи су веома неизгодни Челик убједљиво са 2:0 и тако на старту истински обрадовали своје највијаче.

У дербију 28. кола, који је одигран у Будви, домаћи фудбалери нису успјели још једном да разглеле срце својих симпатизера. Гост је био Ловћен, стари ривал, тим за поштовање, инспирацију какву само треба тражити у црногорском фудбалу. Трећепласирани тим у лиги, који жели повратак у другу савезну лигу, прибојавао се захваљујући Будванима који такође најављују борбу за сам врх. Прел 2.500 гледалаца, играло се жустро, пожртвовано али у границама ферплеја. Будва је била ближа успјеху, алини фудбалери су, како се то овештили фудбалским жаргоном каже, имали више од игре створили су велики број изгледнијих прилика у које првенствено убрајамо једанаестерац на самом почетку утакмице који врсти стријелац Станко Думнић није успио да претвори у погодак, али су на крају морали да се задовоље бодом. Мреже су у овом мечу мировале.

Подјела бодова са јаким конкурентом није несвијех мада би побједа над директним ривалом у борби за највиши пласман итекако подигла морал и играчима пред напорне мечеве који престоје. Но, ако се има у виду да због два жута картона није наступио **Мирко вић**, а да су због повреда одсуствовали **Драганић** и **Радуловић**, нема ни за какво нездовољство. Надамо се и вјерујемо да ће амбициозни тренер **Лазовић**, који је од почетка рада пријемио „пресинг“ како на тренинзима тако и у игри, са талентованим саставом успјети да оствари замишљене планове, да ће још бити иtekako радости за највијаче Будве нових побједа и — бодова.

У трећем колу наставка Будвани су били гости Ибра из Рожаја.

С. Грегорић

• ЈУЖНА РЕГИЈА

ПОЛОВИЧАН УСПЈЕХ

СТАРТОВАЛИ су и тимови Јужне фудбалске регије. Представници наше општине имали су у првом колу половичан успјех. Петро вац је на свом терену играо неријешено (2:2) са фудбалерима цетињске Таре, која тренутно заузима треће место на првенstvenoј табели, док је Милочар такође освојио бод али на гостовању. Фудбалери Милочера играли су у Радовићима са домаћом Слогом нејешено 1:1.

У наставку треба очекивати још боље игре и резултате, поготову од Петровчана који су низом појеза управе наговијестили ренесансу овог спорта у којему су својевремено постали веома запажене резултате.

Гр.

РЕПУБЛИЧКИ одбор СУБНОР-а Црне Горе, у сарадњи са општинским одбором СУБНОР-а, Републичким заводом за унапређивање васпитања и образовања и оптичким заводима за унапређивање васпитања и образовања и школама

Расписује

НАГРАДНИ КОНКУРС

за радове ученика основних и школа усмјerenog средњег образовања у СР Црној Гори, са темом: НОБ, социјалистичка револуција и изградња.

Радови се пишу на материјем језику на школским часовима.

Радови могу бити писани у прози, стиху и у облику књижевног приказа на дјело са темом НОБ-е и социјалистичке револуције.

У смислу конкурса, стручни активи, односно наставници формулишу теме према узрасту ученика.

Награде:

Прва	30.000 динара
Двије друге по	20.000 динара
Три треће по	10.000 динара
Већи број награда у књигама.	

Школе шаљу по 10 радова, зависно од броја ученика и квалитета састава.

Општински одбор СУБНОР-а, у сарадњи са школама, такође ће наградити извјестан број радова.

Све радове шаљу школе.

Радове ће прегледати и одлуку о наградама донијести Стручни жири РО СУБНОР-а Црне Горе.

Радове треба слати Републичком одбору СУБНОР-а Црне Горе, Пете пролетерске, 36. Титоград, са назнаком „На наградни конкурс“, до 10. маја 1988. године.

Резултати конкурса биће објављени у средствима информисања до 20. маја 1988. године.

Датум и место уручења награда биће накnadno објављени.

ОГЛАС

САРАЈЕВО — БУДВА

МИЈЕЊАМ стан од 54 m² у строгом центру Сарајева за одговарајући у Будви или Бечићима.

За информације обратити се на телефон 44-298 послије подне од 17,00 — 20,00 часова.

ОГЛАС

На основу Одлуке Радничког савјета Дома здравља „Будва“ — Будва

ПРОДАЈЕ

путем јавне лicitације

Основно средство — апарат за поправку зуба. Апарат је у неисправном стању, производње 1980. г. Продајна цијена — књиговодствена је 4.013,247,00 дн. апарат се може разгледати сваког дана у стоматолошкој служби Дома здравља. Лицитација ће се обавити дана 29. 04. 1988. године са почетком у 8 час. Право на лicitацију имају заинтересовани који уплате 10% од почетне цијене на рачун Дома здравља „Будва“ 270-20710-603-2138 код Основне банке Будва.

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (2)

ПРВИ ТУРИСТА — ИВАН ЦРНОЈЕВИЋ

Припрема: Мр МАРКО Б. ИВАНОВИЋ

ПРИЈЕ утврђивања граница између Црне Горе односно Ивана Црнојевића, и Млечана (1482) постојали су готово стални неспоразуми и сукоби око граница и вршени напори око њиховог разграничења још у доба деспота **Бурба Бранковића** (српски деспот 1427 — 56, а у периоду 1422 — 26 ратије у Зети против Венеције). Будвани су тврдили „да Црнојевић немају никаква права на планинској падини која се пушта према мору“ (ИЦГ, 2, 2, 292). Спорније могао бити ријешен за вријеме **Стевана (Стеванице) Црнојевића** (господар ЦГ 1451 — 64/5) па је пренијет на његовог сина Ивана Црнојевића. Иван је „тврдио да се стара граница налази дуж пута којим се изнад Будве путовало из Котора у Бар, да су Будвани разградили пут и засадили винограде на територији Црнојевића“. Потестат Будве прихватио је захтјев да се покупе стари људи с млетачке територије и да да уз помоћ Грбљана и Паштровића, утврде куда је тај пут пролазио. Комисија за разграничење састала се 16. марта 1479. године и заједно са Иваном Црнојевићем, који се налазио у **Мајинама**, утврдила је прави ставог пута. Пут је обновљен какав је био некада, у ширини од четири будванска лакта (лакат је у Европи био јединша мјере за дужину од пругија руке (лакта) до врха великог прста на руци. Дужина му је била пројектирана кола старих Римљана износила је око 443,6 и Грка око 462 mm — MJ). Тако је Будва разграничена с територијом Црнојевића, а сувоземна веза између Котора и Бара била је поново успостављена“ (ИЦГ, 2, 2, 292—3).

Комисија која је вршила разграничење 1482. године (у документу је дата и година 6990, која означава рачунање времена по византиском ере „од почетка свијета“ која почине 5.508 година прије наше ере, а по њој се нова година дочекивала 1. септембра) била је бројно заступљена од млетачке властеле (претежно которске) и директно је ишла тереном и утврђивала границу на лицу мјesta а што се у документу посебно и истиче: „Сви ми горе потписаним се својим рукама како смо границе поставили и утврдили: да ако се нађе неки човјек или наш, или господина Ивана који би ове границе појмјерио, нека га правда осуди на смрт“. Заљваљујући тereziskom раду комисије, утврђени су веома јасно гранични правци а и називи мјesta куда је она пролазила остали су готово непромијењени све до нашег времена (пуних 500 година).

Граница између Маина и Паштровића ишла је од Обе до Завале односно од мјesta званог „Горњи крст“ у Оби до мјesta званог Крсти и Завали. У традицији (пређао је преношено с колена на колено) све до данас очувана је потпуна прецизност кретања ове границе. Од **Горњег крста** (тромеђе **Маина, Браића и Паштровића**) граница је ишла преко Три извора (то су извори звани **Врела** и **Лозниче**) у Ријеку. Идући Ријеком граница је скретала на **Чучков** тоčak, а одатле ишла даље на **Старо гувно** у **Бечиће** и коначно избијала на **Зелени крш** близу мора. Од **Зеленог** кршка граница је скретала на запад и ишла старијим путем преко **Бечићске** плаже до **Св. Томе**, а затим на **Бабин вир** (овдје је границу означавао један мрки камен који је нестао приликом градње хотела „Слјендрић“). Од **Бабин вира** граница је ишла старијим путем на **Крсти** од **Завале** (данашње раскршиће магистралних путева) односно **Развојишта**. **Бечићка** плажа заједно са морем и **Завалом** била је у цјелини територија **Млечана**.

Од **Завале** граница је даље ишла преко **Будванској** поља на **Топлиш** и даље на **Костајницу** а што је чинило граничну линију **Маина** и **Будве**. У наведеном документу се утврђује да је гарница ишла од **Бабиног вира** до „уред поља будванској крст“, што изазива посебан интерес. За сада остаје нејасно да ли се ради о мјесту званом **Крсти** на **Завали** (преко којега је ишла граница по огуда малу непрецизност) или су били неки **Крсти** (раскриће?) у **Будванској** пољу који су означавали границу, што остаје неутврђено.

У вријеме разграничења (1482) „Иванова област избијала је на море с обе стране Будве“ (ИЦГ, 2, 2, 334). Са источне стране Будве опште је познато да је Иван имао излаз на море у **Развојишту** на **Завали**. Ово је данас позната **Змијска плажа**, тако назvana од туриста због змијоликовог облика. Вјероватно је Иван први открио њену интимност љепоту и чаре па и да се назове „Ивановом плажом“ (уз неко обиљежје) не би се тувисти љутили.

(Наставља се)